

BISERICA ȘI ȘCOALA

REVISTĂ BISERICĂSCĂ-CULTURALĂ
ORGAN OFICIAL AL EPĂRHIEI ORTODOXE ROMÂNE A ARADULUI

APARE DUMINECA
REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
ARAD, STR. EMINESCU 18

DIRECTOR:
Icon. Stavr. Dr. GH. CIUHANDU

ABONAMENTE:
Pentru 1 an . . . lei 300
Pentru 6 luni . . . lei 150

Rânduieii noi în Țară

Intreagă obștea cetățenească și mai ales toată suflarea românească, eliberată de sub coșmarul politicianismului, a răsuflat, ușurată, din clipa promulgării Constituției noi, prin care se salva principiul de autoritate în viața publică românească.

După reglementarea principiului în deobște prin Legea-Legilor care este Constituția, s'a procedat, ca la o consecință mai apropiată, întocmindu-se și promulgându-se Legea administrativă nouă, menită a da vigoare *principiului de autoritate și de moralitate*, codificat în Constituție, dând directive, noi și sănătoase, vieții administrative și de Stat, spre mai mare mulțumire, decât până aci, a cetățenilor, și spre o mai sănătoasă îndrumare a aparatului vieții publice.

Trebue să mărturisim, dela acest loc, întreagă bucuria noastră, dimpreună cu nădejdele de bine cu privire la noua îndrumare a lucrurilor din viața publică și de Stat, ale cărei lipsuri de până aci au fost adânc simțite — pentru că ele, prea de multe ori, s'au resfrânt din plin, făcând multe ravagii — și în împărăția conștiințelor, în laturea religioasă-morală a vieții noastre, de obște ca și a celei individuale.

După noua orânduire administrativă, în baza căreia Țara întreagă se împarte în zece ținuturi, având în fruntea lor câte-un resident regal, vedem că a triumfat *principiul descentralizării*, — acela pe care, noi cei trăiți în orânduiri bisericești bine întemeiate, l-am accentuat mereu, pentru a preveni tendințele în spiritul unui centralism ierarhic-bisericesc. Deci, în consecință, noua orânduire a administrației politice — căreia, i-ar corăspunde, sub aspectul vieții bisericești, o revizuire a stărilor de acum și o reinviere a organizației mitropolitane — are, pentru noi, puterea doveditoare a unei rațiuni de viață, ce s'a cerut pusă în practică în

viața Statului. Din acest punct de vedere, iată-ne în plus cu o nouă nădejde de bine și pentru cele bisericești.

Noua lege administrativă își are și un te-meu special pe acela, după cum spune organ-ul oficial al guvernului, ca țara să fie eliberată de sub „tirănia birocratică a centrului”, lăsând Ținuturilor mână liberă, de a-și croi gospodăriile după nevoile lor.

Ce au însemnat centralismul și birocratismul de până aci din viața Statului și a administrației politice, o știu, mai bine decât oricine, înșiși făuritorii legii administrative, pusă în practică în aceste zile prin instalarea celor zece residenți regali sau guvernatori. În cele bisericești, noi nu am cunoscut, în realitate — decât numai oarecari tendințe de centralism; în schimb, însă, ne-am aflat, cel puțin uneori, pe celalalt plan al lucrurilor: în apele unui „eparhialism” prea îngust, încât, mai ales în unele părți ale țării, sistemul mitropolitan de odinioară a devenit numai o reminiscență istorică, un titlu onorific și inefectiv, perzându-și chiar și la noi în Ardeal din importanța sa de odinioară, când mitropolia și „Consistorul mitropolitan” dela Sibiu reprezentau mai multă putere de coeziune și chiar de direcționare, decât acum când, prin actuala Lege de organizare bisericească — despre a cărei modificare se vorbește mereu — autoritatea mitropolitană e scoasă din cadrul realităților de Drept bisericesc.

Dacă, deci, nu suntem în condițiile unei sporiri a tendințelor de centralism ierarhic exagerat, care nici n'ar duce la bine și progres, ne avem, în schimb, și în Biserică, partea noastră de celalalt rău, pe care vrea să-l desființeze, din domeniul său, noua orânduire politică-administrativă: *birocratismul*.

Domnul prof. N. Iorga înfățișază plastic starea veche a lucrurilor, în raport cu starea

nouă spre care se râvnește prin nouile orânduiri, vorbind de petițiile, centralizate în trecut și rămase neresolvate, — față de cece ar trebui să urmeze d'aci încolo: rezolvarea chestiilor, fără de petiții, făcându-le pe aceste de prisos.

Firește, așa pusă teza, se exprimă o dorință ideală, pe care am dori-o realizată sută la sută. Ea poate să însemneze, pentru acum și succesiv pe măsura râvnei curate, smulgerea acelei buruieni blăstămate, a birocrațismului, stângaciu și steril, care a făcut mult rău vieții de Stat și cetățenilor.

Bine înțeles, — reforma administrativă de Stat trebuie să deie de gândit și conducerii bisericesti, de a se încopcia în această concepție de îndreptare a obișnuințelor și metodelor de de lucrare în Biserică. Și mai ales în Biserică, fiind ea un factor eminentamente spiritual, în raport cu Statul politic.

Am fi bucuroși, deci, dacă din acest prilej, pe care administrația politică și de Stat ni-l oferă, nouă bisericaniilor, ca un element și, totodată, și ca un temei de meditație serioasă pentru un viitor apropiat, ne-am alege cu oarecare folos și pentru Biserică.

Celce scrie aceste șire nu e la primul caz de afirmarea necesității de a stărpi birocrațismul bisericesc, creindu-ne o pleiadă de slugitori, mai ales pentru centrele eparhiale, capabili și de alte îndeletniciri, mai înalte, peste nivelul birocrațismului de toate zilele.

Și de sine înțeles, prin o mai serioasă spornire a culturii și mai ales a educației Clerului, iar acolo, unde se cere, să se aplice și rigori, mai apăsate și neîntârziate în ale disciplinei.

În cazul dat, Administrația politică ne-a luat pe dinainte, și lucrurile trebuiau inversate.

Să tragem, deci, măcar acum consecințele, și noi, cei din Biserică, fiecare pe măsura situației și a răspunderilor proprii.

E bine că vin nouile „rânduiri”, și să deie Dumnezeu ca, pe urma lor, să vină și *buna rânduială*, în Țara 'ntreagă!

Cuvântarea

P. S. Episcop Andrei la instalarea Rezydentului regal Al. Marta*)

De trei zile Ardealul este iarăși în sărbătoare, Ramura de maslin a păcii și a înfrățirii este purtată dela un capăt la altul al acestei provincii, de către primul sfetnic al Tronului, capul Bisericii. E cu neputință ca bucuria, în care tresaltă cele mai îndreptățite nădejdi pentru viitorul de mai bine al țării, să nu coapsească vre-o inimă.

*) Cu prilejul Te Deum-ului dela 20 Aug. a. c., ținut în biserică din Timișoara-Iosefin.

Biserica neamului, mântuiloarea sufletelor, care are și menirea de a tâlculi vremurile, participă prin reprezentanții săi locali la bucuria țării acum când prin instituirea Rezydentilor regali roadele binefăcătoare ale noiei așezări de stat încep să se contureze tot mai bine.

Bucuria Bisericii izvoarește din următoarele temeri: Din încrederea în *gândul curat* al M. Sale Regelui de a salva țara dintr'o prăpastie. Acest gând a aflat din primul moment alături de Rege pe toți acei cetățeni cari pun totdeauna mai presus de interesele personale marile interese obștești. Noi *credem* în dorința Regelui de a face bine țării. Vom tâlmăci tuturor acest gând curat și vom fi stâlpii Tronului și ai Monarhiei, care este piatra unghiulară din noua orânduire de stat.

Constatăm că prin încetarea vechiului regim s'au curmat ca prin minune dușmăniile dintre frați răscolite de patimile politice, redând pe cetățeni muncii constructive. Terenul a fost curățit, Biserica îl va fertiliza de acum cu duhul dragostei evanghelice în virtuți cetățenești.

Nutrim nădejdea că începe o eră nouă în care *morala creștină* va pătrunde și va patrona toate acțiunile în viața Statului. Garanția o avem în persoanele Rezydentilor regali, acești îndrumători ai ținuturilor, atât de norocos aleși. Am întârziat prea mult pentru a nu încerca o decepție, văzând deviza „Nihil sine Deo” înscrisă numai în stema țării. O dorim deacum sincer realizată în toate actele publice.

M. Sa Regele a cucerit înc'odată Ardealul, cucerindu-ne inimile. Supunerea noastră față de M. Sa nu este „de frică” — ci — precum zice ap. Pavel „din conștiință”. Mai felicităm pe M. Sa că a știut să ne trimită solia noiei ere prin cel mai simbolic apostol al păcii, care este I. P. S. Patriarh.

Aducând omagiile noastre respectuoase M. Sale înțeleptului nostru Rege, luminașilor Săi sfetnicilor cari în vremuri de tranziție au dat dovadă de cele mai înalte calități de bărbați de stat, din iubirea de patrie, acest sentiment sfânt, ce întruchipează tot ce poate fi scump pentru viața noastră, împrumulăm bucuria zilei de astăzi, rugând pe Dumnezeu să binecuvinteze noua așezare de lucruri cu spor și trăinicie!

La Ziua tăierii Capului Sf. Prooroc Inaintemergătorului și Botezătorului Ioan

— Despre slugirea adevărului —

De Pr. A. Cuznețov

În ziua aceasta, întreagă Creștinătatea îndreaptă piosul său gând spre Inaintemergătorul și Botezătorul Ioan, al cărui cap a căzut, deoarece slugise adevărului. Și de ce așa de scumpă și de cinstită este ziua tăierii capului Sf. Ioan pentru Biserica noastră?

Pentru că, pentru adevăr a suferit el, pentru adevăr și-a pierdut viața. Pentru întreaga omenire, adevărul este cel mai mare tezaur, deoarece în el este mântuirea ei; în el este adevărata viață a neamului omenesc.

Ce ar fi pe pământ, dacă dreptatea n'ar exista în viața noastră, și dacă adevărul n'ar fi prețuit și servit?

Atunci viața noastră pământească ar deveni imposibilă. Dar tovarășia oamenilor necinstiți, falși, egoiști nu poate să existe mult. Ei se nimicesc unul pe altul. Astfel se întâmplă acolo, unde, morala și dreptatea nu sunt puse la baza vieții. Acolo, totdeauna sfârșitul e mai aproape de cât credem noi; și tot ceea ce s'a câștigat pe nedrept, praf se alege din el.

Unde dreptatea lipsește, acolo tronează minciuna și fărădelegea, în dosul cărora stă, piuită, moartea hidoasă, care pândeste momentul prielnic, spre a pune capăt vieții pline de răutate.

Ce ar fi fost pământul fără soare?

De sigur pustietate rece, moartă... Iar fără dreptate pământul ni-ar înfățișa un tablou și mai sinistru.

Soarele pentru pământ, dreptatea pentru noi oamenii sunt nelipsite. De aceea servitorul dreptății și adevărului este cel mai mare binefăcător al neamului omenesc.

Iată, de ce pentru fiecare creștin este așa de scumpă, cinstită și *pilduitoare* tăierea capului Sf. Ioan. Sfântul ne învață să slugim adevărului și dreptății, până și cu viața, prin suprema jertfă a unui tragic sfârșit, deoarece adevărul merită jertfa supremă, fiind el cel mai mare bun al nostru. Așa fiind, Sf. Ioan, prin suferințele sale, învață întreg neamul omenesc: cum trebuie să iubească și să cinstască adevărul.

Dacă Sf. Ioan ar fi prețelul să zică lui Irod, că nu se cuvine să aibă de nevastă, pe nevasta fratelui său, atunci mulți dintre noi ar permite asemenea lucruri de rușinos desfrâu. Prin sfârșitul său de martir însă, Sf. Ioan ni-a arătat, că fărădelegea lui Irod este de fapt fărădelege.

Astfel adevărul triumfă și atunci, când servitorul său cade doborât. Dreptatea strălucește mai ales atunci, când ea e plătită cu multe suferințe, cu mult sânge vărsat. Iar suferințele și jertfele sunt cele mai succese predici pentru adevăr.

Deci, iubite frate, dacă am văzut cum unul au suferit și au murit, pilduindu-ne să iubim adevărul, să păstrăm dreptatea, și noi să ne luăm sarcina cu mult mai ușoară: de a *trăi în dreptate și 'n adevăr*, servind prin aceea și noi, altora, cu exemplu de viață curată și neprihănită.

Altcum o nedreptate a noastră naște sule și mii de nedreptăți pentru alții. O potigueslă, o faptă de a noastră, nesocotită, îndeamnă și ea pe alții să calce cu inima ușoară pe calea fărădelegilor.

De aceea se cuvine să fim slugitori devotați ai adevărului și dreptății. Umblarea noastră pe cărări strâmbe e păgubitoare și pentru noi și pentru alții. Iar cinstind astăzi, prin rugăcunile noastre, tăierea Capului Sf. Ioan înaintemergătorul, servim adevărul etern, pentru întronarea căruia, aici pe pământ, Sfântul și-a dat viața sa.

Sfânta Eucharistie*)

De Pr. căp. Dr. T. Potcaș.

II.

Un muzicant bețiv s'a însurat cu o fecioară orfană, evlavioasă, simpatcă, care pentru hărnicia ei era mult respectată pretutindeni. În cel dintâi an ai căsătoriei, soțul și-a înfrânat pasiunea de beție; dar

*) Urmare din No. 31—32 rămasă întâmplător din rândul trecut.

mai târziu a continuat vieța sa de trântor și bețiv. În casa conjugală se întâmplau frecvent scene teribile; în fine, a insultat brutal pe soție și a gonit-o din casă. Acest suflet bun de femeie evlavioasă, în singurătatea sa și în mâhnirea-i profundă, a crezut de bine să recurgă la Mângăietorul celor triști. A și pornit, fiământă, postind abia cu pâine și apă, spre o mănăstire situată la mare distanță. Sosind la locul de pietate, acolo proșternându-se înaintea sfintei icoane a Maicii lui Dumnezeu, s'a rugat așa de zelos, cum niciodată încă în viața sa de pân'atunci. Se întunecase, inserase deja deabinelea, când femeia tânără s'a ridicat și consolându-se minunat, a părăsit biserica mănăstirii.

În dimineața aceleiași zile a pornit de acasă și muzicantul, dar numai deaceea, ca să bea în supărarea sa, pentru că nevasta nu i-s'a reîntors acasă. Dar iată, că numai ce se atasează involuntar la mulțimea credincioșilor, cari mergeau în procesiune la sfânta biserică. Când preotul liturgisitor, după Credeu, a rostit solemn: „*Să stăm bine, să stăm cu frică, să luăm aminte, sfânta jertfă cu pace a o aduce*”, iar corul a răspuns: „*Mila păcii, jertfa laudei*”, — muzicantul a fost surprins în tot corpul său de un fior teribil și exclamând sonor: *vai, Doamne, iisuse Hristoase fii milostiv mie, bietului păcătos...*” a leșinat. Niște e-noriași l-au ridicat momentan și l-au dus la domiciliul lui, unde venindu-și în fire, câteva femei cucernice l-au spus, că soția lui a mers la mănăstire și numai peste o săptămână se va reîntoarce. „*Ah, ce infam sunt!*” suspină omul penitent. „*Cum voiu putea repara tristețea ce am cauzat nevastei mele evlavioase, în scurta durată a vieții noastre conjugale?... Dar jur, că dânsa nu mă va recunoaște mai mult, atât de radical am să mă schimb înspre bine!*” Iată, cum Domnul Iisus Hristos a revelat că El e prezent în Sfânta Eucharistie și că El ține în mâna Sa inimile oamenilor și știe să le transforme pe acelea imediat în bune. Muzicantul s'a pocăit și a rămas credincios până la moarte către Dumnezeu și soției sale.

Într-o comună tânjea un biet copil mut, care, părăsit fiind brusc de oameni, în mod minunat se trăgea mereu către biserică și timpul său liber îl petrecea cu mare bucurie înaintea catapitezei, ca și cum ar fi simțit că în altar se află Domnul, Care înțelege și îngănatul celui mut. Era sârbătoare și s'a dus iarăși la biserică, împreună cu mama sa. Când copilul mut a văzut pe creștinii ortodoxi cum se împărtășesc cu preasfântul trup și cu preascumpul sânge al lui Hristos, îi urmărea cu ochi lacomi, ca și cum ar vrea să răpească din gura lor această hrană haristică și pe sine s'ar ferici cu ea. De fapt, s'a târit înaintea ușilor împărătești deschise și cu mâinile sale puse cruciș pe plept, între lacrimi de duioșie a găngăvit ceva în fața preotului liturgisitor, rugându-l prin semne evidente să-l învrednicească de sfânta cuminecătură, în care nu s'a împărtășit încă niciodată. Parohul din milă i-a împlinit dorința flerbinte; și iată — abia ce atinse sfânta cuminecătură cu limba lui mută, copilul în bucuria sa începu să strige și să laude cu vorbe clare pe Dumnezeu. Tot poporul prezent la această minune s'a emoționat și a repețit în sinea lui: „*Pre Tine Te laudăm, pre Tine bine Te cuvântăm. Ție-Ți mulțumim, Doamne, și ne rugăm Ție, Dumnezeului nostru*”.

Ba, chiar și însași animalele iraționale și-au exprimat cumva omagiul lor către Domnul Iisus Hristos, Cel tănuț în Sfânta Eucharistie precum odinioară în

peștera din Vitleem un bou și un asin s'au închinat Copilului Iisus.

Sfântul Apat narează, că în timpul său ereticii au svărlit înaintea câinilor sfintele daruri eucharistice; și iată, acești câini, înfuriindu-se, s'au aruncat asupra stăpânilor lor și i-au sfâșiat complect, depărtându-se însă cu frică dela sfânta cuminecătură!

Sfântul Ambroziu, demonstrând autoritar prezența lui Iisus Hristos în Sfânta Taină a Cuminecăturii, a convertit pe foarte mulți dintre eretici; dar au rămas încă unii, cari n'au dat crez afirmațiunii dânsului. Unul din aceștia zise: „*Dacă măgarul meu va recunoaște pe Iisus în cuminecătură, atunci voi crede și eu însumi!*” Sfântul Ambroziu a acceptat condiția. Necredinciosul eretic a flămânzit două zile pe măgarul său. A treia zi l-a dus în piața publică. Sfântul Părinte al Bisericii — Ambroziu aduse tot acolo Taina Cuminecăturii cu mare procesiune. Ereticul a jinit un sac cu ovăș înaintea animalului flămânzit. Iar sfântul a grăit astfel: „*In numele preasfânt al lui Dumnezeu îți poruncesc: vino aici și apleacă-te în fața Creatorului tău, ca să cunoască acum cu toții adevărul acestei Taine!*” Și măgarul, nici privind măcar spre ovăș, cu căpățâna-l plecată se apropia către Taină și căzu apol în genunchi lângă ea. Populația prezentă a izbucnit în entuziasm și mulți s'au convertit la credința revelată, asemenea și acel eretic.

S'a întâmplat în Rusia, că un paroh ortodox fu chemat pe aceleași termen la doi enoriași grav bolnavi. Trecând el puntea peste un pârâu de munte, alunecase subit și vasul sfânt cu cuminecătura l-a scăpat în apă. Momentan a chemat la fața locului pe niște pescari din apropiere, cari pescuiau ce-i drept vasul, dar sfânta cuminecătură nu mai era în el. Iată, însă, că în aceeași minută doi pești își scoteau capetele din apă, ținând în gura lor câte o fărâmă de cuminecătură. Pescarii sperându-se s'au îndepărtat dela mal, dar parohul, îmbrăcând sfintele ornate și aprinzând lumânarea, s'a apropiat de fărâm și iată, cei doi pești au înnotat vizavi cu el. Dânsul s'a plecat precaut și a luat din gura lor sfânta cuminecătură, ce era absolut svântată și intactă, deși fusese sub apă durabil. Îndată s'a adunat la pârâu mare mulțime de credincioși, apol în procesiune au însoțit pe preot, cu sfânta cuminecătură până la biserică, unde se păstrează încă, de n'au răvășit-o cumva bolșevicii.

Zău, dacă am avea credință mai vie în aceea că Domnul nostru este cu adevărat prezent în această Taină, și anume nu așa ca o licoană mută ori statueta fără viață, ci așa cum șade El deadreapta Tatălui și că El vede, aude, simte, iubăște, se ocupă necurmat cu noi, căci unica — l bucurie o poate avea la noi, la blejli fii ai oamenilor, — atunci nu ne am mira: pentruce aleși Domnului se atrag atât de mult către Sfânta Eucharistie!

Dar, ce mult poate mătina sfânta inimă a Domnului Hristos, dacă noi ne purtăm față de El așa, ca și cum nu L-am cunoaște! Ce dezastruoasă ar fi cu considerație la noi în ziua judecării de apoi reamintirea:

Iată, Acest judecător a staționat și poposit între noi odată; deatunci noi am domiciliat cu El în aceleași oraș sau sat, în aceeași biserică. S'a pogorit în sfântul altar sub durata liturghiei. S'a tănuvit în proscomidie și ne-a chemat blând la Sine, ca să ne binecuvinteze și să grăiască solemn inimii noastre. De pe Masa Lui cerească ne-am fi putut îm-

părtași oricând și oridecâteori, putându-ne pregăti astfel de veșnicia fericită... Și, iată, nu ne-a pasat de El; am fost surzi, muți și insensibili, ba orbi față de El... Ce altă putem aștepta de astă dată dela El decât verdictul oribil: „adevăr grăesc vouă, nu vă cunosc pe voi.” (Matei XXV. 12).

Un proverb italian sună astfel: *Nu e permis a neglija pe domni mari și ranele mici*. Ei bine! Mare Domn este Iisus Hristos, Impăratul mării. Act e foarte modest și smerit, dar odată va să vie cu mare putere și mărire și va strivi atunci pe toți vrăjmașii Săi, ca pe niște viermi neputincioși! Nu sunt mici, dar sunt mari și ranele noastre, pe cari numai singur El e capabil să ie panseze cu balsamul vindecării Sale. Să nu-L neglijăm deci nici pe El, să nu neglijăm nici ranele noastre!

STATUTELE

fondului de ajutor al preoției din eparhia ortodoxă română a Aradului.

Art. 1. Preoția ortodoxă română din eparhia Aradului, — așa cum este arondată la 1 Ianuarie 1934 — cu aprobarea și concursul binevoitor al Prea Sfințitului Episcop și al Consiliului eparhial, înființează un fond numit fondul de ajutor al preoției, cu sediul în Arad, pe durată nelimitată.

Art. 2. Scopul fondului este a se da ajutoare familiilor preoțești, la moartea membrilor fondului.

Art. 3. Membrii fondului sunt:

- a) în mod obligatoriu: protopopii, preoții și diaconii din parohii, precum și soțiile lor și
- b) facultativ: funcționarii clerici și mireni ai consiliului eparhial, profesorii clerici și mireni ai academiei teologice, profesorii de religie clerici și mireni și preoți învățători, precum și soțiile lor.

Tuturor membrilor clerici se cere să fie înscrși și cu cotizațiile la zi și în asociația clerului din eparhie.

Art. 4. Acest fond formează proprietatea inalienabilă a preoției din eparhia Aradului.

Art. 5. Cotizațiile obligatorii ale membrilor sunt:

- a) o cotizație unică de fondare de 200 (două sute) Lei la înscriere și

- b) cotizațiile lunare de regle, 50 (cincizeci) Lei dela înactivarea fondului, sau dela intrarea membrului (ori a soțului) în serviciu, vreme de 25 (douăzeci și cinci) ani consecutivi, respectiv până la moartea membrului, dar cel puțin pe zece ani.

Cotizațiile se achită la Casieria Consiliului eparhial ort. rom. din Arad, prin reținerea din salariul membrului, sau direct.

Art. 6. La moartea unui membru al fondului, familia sau persoana designată de membru și care suportă cheltuielile de înmormântare, ridică imediat dela Casieria Consiliului eparhial, în baza dovezii de deces și a chitanței vizată de autoritatea imediat superioară, un ajutor de Lei 25.000 (douăzeci și cinci mii).

Din această sumă de ajutor, în cazul când membrul a decedat în cursul primilor zece ani de funcționare a fondului, sau de serviciu al membrului, se vor scade cotizațiile lunare, întregindu-se până la cotizațiile obligatorii pe zece ani.

Art. 7. Calitatea de membru al fondului încetează:

- a) prin deces,
- b) dacă membrul a rămas în restanță cu achitarea cotizațiilor timp de 6 luni consecutive,

c) prin pierderea funcțiunii din serviciul bisericesc în urma unei sentințe.

În cazurile de sub litera b) membrul poate cere și primi, fără dobânzi, numai cotizațiile plătite după al zecelea an.

Art. 8. Fondul poate să-și amplifice scopul ori-când, în înțelesul, ca să dea împrumuturi, sau să în-vestească averea în imobile.

Modalitatea acordării de împrumuturi va fi sta-bilită de comitetul secției. Cumpărarea de imobile va fi hotărâtă de adunarea generală a secției.

Art. 9. Averea fondului se administrează de Con-siliul eparhial în registre speciale, după numele de administrație și în conformitate cu aceste statute și cu hotărârile secției.

Art. 10. Gestiunea anuală, încheiată de către serviciul contabilității Consiliului eparhial, se va preda comisiei de control, constătătoare din trei membri aleși pe câte trei ani, cu comitetul secției, ca repre-zențanți autorizați ai a dunerii generale a membrilor.

Comisia de control va prezenta adunării generale a secției un raport despre gestiunea anuală cenzurată și verificată.

Art. 11. Fiecare caz de deces dintre membrii fondului, se va publica în organul oficial „Biserica și Școala”.

Fiecare bilanț de gestiune anuală, cenzurat și ve-rificat de comisia de control asemenea se va publica în organul oficial „Biserica și Școala” îndată după încheierea anului financiar.

Art. 12. Aceste statute se pot modifica în temeiul propunerilor scrise și motivate, adresate secției, stu-diate de comisia de control și de comitetul secției. Modificarea o face adunarea generală a secției nu-mai dacă în convocare e pusă la ordinea zilei, dacă iau parte la adunare cel puțin a zecea parte din mem-brii secției și numai cu vot nominal.

Art. 13. Desființarea fondului se va putea pro-nunța după aceleași norme, însă numai dacă sunt prezenți 2 | 3 (două treimi) a membrilor secției.

În acest caz, din averea fondului se vor restitui proporțional sau integral dacă se va putea, cotizațiile lunare solvite până atunci de membrii în viață la data desființării. Eventualul rest va rămânea în admi-nistrația Consiliului eparhial, ca fond de caritate pe seama familiilor preoțești din Eparhie, avizate la a-juțoare.

Art. 14. Aceste statute, intrate în vigoare la 1 Ianuarie 1934 când s'a inactivat fondul, s'au modificat prin Adunarea generală extraordinară a secției Arad din Asociația Clerului „Andrei Șaguna” ținută în Arad la 2 Mai 1935 și prin adunarea ținută în Arad la 23 Iunie 1938.

Preot-președinte:
F. Codreanu

Preot-secretar:
N. Cimpoleș

Nr. 5855 | 1938.

Statutele prezente s'au aprobat în ședința Con-siliului Eparhial, secția economică, ținută la 30 Iunie 1938.

† Andrei
Episcop.

Seculin
consilier, referent eparhial,

Cum răspund Blăjenii?

Mai întâi, în chestia polemiilor privind cazul „Pecica” și toate ramificațiile discuției pornite de acolo. După ce l-au

găzduit pe păr. Copreanu și pe d. preposit dela Lugoj în corpul foii „Unirei”, de pe urma intervenției noastre din urmă stratilații papali s'au retras, la... „telefon”.

Cititorii noștri n'au avut prilej să știe, și ei, ce sunt „telefoanele” „Unirei” dela Blaj. Le vom da un caz tipic, pentru a judeca real în legătură cu ce am scris noi. Să văză deci anume și să cunoască și ai noștri, abilitățile „cla-rissimilor” de pe Târnave: de a evita discuția obiectivă și de a se isola în tranșeele satirei neputincioase — iată, din care motiv reproducem o parte de „telefon” din No. 31 al „Unirei”.

Ci-că lucrul ar sta așa, că redacția „Unirei” răspunde lui (Coprean?) în Pecica (pe când telefonul s'amână să fi fost stilizat și trimis dela Lugoj!) după cum urmează: „Ni-se pare că Lugojul nu se sperie(?) de ori ce „ciuhă”(!) dela Arad. Situația lor trebuie să fie *de tot desperată* (sublinierea e a „telefonului” „Unirei”), dacă nu știu să se presinte cu alt-ceva, decât cu ineptiile din numerii apăruiți în ultimele săptă-mâni. Cazul cu „cliseele” e de mult perimat (Oare? întrebăm noi); el a fost discutat în parlament și însuși regretatul B.-Duică, care fusese pus la cale (de cine? întrebăm noi!) să atace, a declarat că nu l-a luat în serios (? Cum a naibii, dacă v'a muștrat în Senat?). Iar evenimentele au arătat, că *foarte cuminte se gândea atunci Episcopia Lugojului*, când nu contempla decât o măsură provizorie.” (adecă pe aceea de a atașa, fictiv, pe hârtie, o seamă de credincioși uniței dela o parohie a alta — lămurim noi!)

Suntem lămuți deplin și mulțumim de informația din telefonul „Unirei”, că episcopia Lugojului însăși a octroiat și-retlicul din scrisorile reproduse de noi în facsimul. D-l pre-posit capitular era numai un executor la ordin mai înalt? E bine, s'o știm și asta. Căci, ce alt înțeles poate resulta din „telefon”...?

„Telefonul” mai adaogă, cu titlu de justificarea celor două scrisori îndemnătoare la fraudă: că „episcopia Lugoju-lui” avea drept să procedă așa, că doar nu înzadar, la a-proape zece ani mai târziu, Statul a înființat „sute de paro-hii, în cari n'au nici 39 credincioși” (nu le-ai putea da cla-rissime” cu numele?) „ba chiar episcopie” cu șapte mii de credincioși numai.. Încă te trezești, că lugojenii ăștia aveau să prorocască. Și măgarul lui Bileam a prorocit împotriva stăpânului său.

Un alt „telefon” (No. 32) către H. Arad, ar merita să fie reprodus întreg, dar prea lung fiind, îl redăm prescurtat: „Ne-a înduioșat peste măsură supărarea intempestivă a Păr. Ciuhandu.., că de ani de zile tot tună și fulgeră împotriva uniților și nimeni nu-l ia în seamă(!?). A scris cărți întregi cu blestemețile uniate (noi adăugăm: tu zici!)..și lumea trece nainte... monumentalele sa'e lucrări par curioase colecții de zdrențe colorate.. dar de altfel nu reprezintă nici o valoare.. urmează să fie afișate în muzeu spre vecinică odihnă și spre admirația posterității (adecă: așa ați vrea voi să fie, și nu-i așa). Așa, că pretinsa nepăsare a contemporanilor (corectăm: neputința blăjenilor de a învoaca argumente contrare) este pen-tru S. Sa un omagiu mut și de mare preț (aprobăm: da, da!). De altfel S. Sa mai poate avea de pe acum chiar o satis-facție. A trecut în istorie drept creator al unui nou gen lite-rar, care-i poartă numele. Toată lumea știe și recunoaște (întrebăm: cu toată nepăsarea contemporanilor? minune de logică!) doar, că S. Sa scrie „*ciuhandisme*” (sublinierea e a noastră) Atâta nu-i ajunge?”

Iată, cum evadează „clarissimii” din calea oricărei dis-cuții contradictorii, mai ales în cazul de față, când toate do-vezile noastre — vezi și seria de articole „Specificul român unit” din coloanele noastre, la cari încă tac — sunt luate din *casa lor!* Mai ales din Blaj și din gură de blăjeni.

Asta însemnează și a-și purta cititorii de nas. Dar treaba lor!

Noi nădăjduim să nu ne mai perdem vremea și să ne ocupăm coloanele, d'aci încolo, cu zbărnăituri de „te'efoane“ blăjene.

Despre ce să predicăm?

4 Septembrie. Duminică XII după Rusalii. După seria de predici referitoare la bunăcuviință în casa Domnului, credem potrivit a se vorbi despre aceeași bunăcuviință creștinească la alte ocazii.

Asfel, e necesară o îndrumare de pe amvon, pentru creștinii noștri — la sale și orașe deopotrivă — în ceea ce privește purtarea lor la cununii. Experiența a dovedit — în această privință — câte rele sunt de îndreptat.

Se va arăta întâi, că cea mai veche instituție a dreptului divin este căsătoria, luând ființă, când Dumnezeu a creat pe cei dintâi oameni și a hotărât ca reciproc să se iubească și ajute, sădind în ambii — bărbat și femeie — cel mai puternic sentiment de dragoste reciprocă, astfel încât ei sau unul atât de intim, că au devenit un suflet, o inimă, un trup. (Geneza 1²⁷⁻²⁸—2¹⁸⁻²⁵).

Această instituție divină, în formă de monogamie, este baza familiei, a acelei uniuni de viață, în care se cultivă și întrețin cele mai nobile sentimente omenești. Ca atare ea este și baza statului.

După natura ei, căsătoria este sfântă și sublimă. Aceste însușiri le-a întărit creștinismul, arătând adevărata legătură dintre bărbat și femeie, propovăduind căsătoria ca o taină sfântă. (Mat. 19³⁻⁶, Marcu 10²⁻¹², Efes 5²¹⁻³³, I. Tim. 2¹¹⁻¹⁵).

Fiind astfel căsătoria de cea mai mare importanță atât pentru viața pământească, cât și pentru cea vecinică, fiecare creștin este dator a o privi cu toată seriozitatea, cu atât mai vădit cu cât această taină se împărtășește în casa Domnului, înaintea feței Lui și prin slugitorul Lui. Prin urmare, atât cei căror li-se împărtășește — mirele și mireasa — cât și cei cari participă ca nuntași sau simpli privitori la taina cununiei, se cuvine să fie cu toată bunăcuviința creștinească.

Nu se cuvine și e păcat, a înjosi actul sfânt al cununiei la o simplă priveștiște de bălciv, unde unii vin să-și afișeze luxul (haine, podoabe, etc.) iar alții să privească, să critice, să bârfească emitând telurite păreri, nu arareori cu glas înalt, tulburând astfel stințenia și seriozitatea actului.

O altă mare necuviință este urcare cu picioarele — a copiilor și adulților — pe scaune murdărindu-le. Toteșa și năvala prietenilor și cunoscuților asupra mirilor pentru a i felicita. Biserica este casă de rugăciune, iar nu casină, loc de manifestare sgomotoasă a convențiilor sociale.

Creștinul dându-și seama de importanța momentului, gândindu-se că prin căsătoria binecuvântată de biserică se înmulțesc membrii bisericii lui Hristos în lume și se cresc membrii împărăției divine, cumpănind greutatea răspunderilor noilor soți, în fața lui Dumnezeu, și a oamenilor (Colos. 3¹⁸⁻¹⁹ și locurile paralele) trebuie să fie cu toată demnitatea, și în locul bârfelilor necuviințioase, în locul sgomolului și curiozității copilărești, să înalțe mai bine o rugăciune fierbinte către tronul ceresc, pentru fericirea și binecuvântarea noiei perechi.

Cronică

„O nouă cuminenție gr.-catolică“ dă de gol revista „Renașterea“ dela Cluj (No. 32—33), publicând ce reproducem: În ziua înmormântării Reginei Maria s'a făcut și în Roma, la o biserică catolică, serviciu românesc din partea preoților gr. catolici. La ectenii însă frații noștri au pomenit numai pe „serva lui Dumnezeu Maria“. Când pelerii români, revoltați de aceasta, au interpelat pe preoți pentru această necuviință, ei au răspuns, că n'au putut-o pomeni ca „Regină“, deoarece nu a fost catolică. În schimb — continuă revista clujană — Rușii, cari au făcut același serviciu, i-au putut spune „Regina Maria“. Frații noștri uniți au trebuit să fie și astădată mai „deștepti“ ca toată Europa.

Dar, zicem noi: se vor fi rugat, poate, cu rezervația mentală introdusă și la uniții noștri, pentru o alta Marie..

Strășnici „Români“!

Frăția Ortodoxă Română a trecut și în arhiepiscopia Bucureștilor. Încă de mai'nainte se semnalaseră în publicitate stăruinții în rândurile mirenilor noștri din capitala țării, pentru a-și crea o organizație, similară măcar cu FORul din Ardeal. Acum de curând, după mai multe chibzuri, s'a ajuns la rezultatul dorit, constituindu-se FORul acolo, sub președenția dlui Dr. C. Angelescu; iar secretar general este dl Nich. Crainic. Membrii comitetului sunt personalități din cele mai de seamă din lumea intelectualilor noștri mireni. Vestim și noi, bucuroși, acest eveniment, de care legăm juste nădejdi de un efectiv apostolat laic.

Informațiuni

Noua orânduire administrativă a țării este deja cunoscută cititorilor noștri și din alte surse. Ne ocupăm de chestiune în articolul din fruntea acestui organ. Cât pentru eparhia noastră, fimem să menționăm, că ea face parte din „ținutul“ Timișului, cu sediul Timișoara, la care aparțin județele: Arad, Hunedoara și întreg Banatul. În fruntea acestui ținut au fost numiți: d. Dr. *Alexandru Marta*, fost primpreședinte al Curții de Apel Timișoara, cu titlul de „rezident regal“ și d. Dr. *Gheorghe Ciupe*, actual consilier la Curtea locală administrativă Timișoara, cu titlul de secretar general de Ținut. Amândoi sunt buni și credincioși fii ai Bisericii noastre. Introducerea lor în funcție s'a făcut, Sâmbătă 20 Aug., fiind de față Patriarhul — Ministru prezident și alte înalte fețe politice. Au asistat la actul instalării și P. Sf. Lor episcopii Aradului și Caransebeșului, pelângă alți dignitari de ai celorlalte Culte și reprezentanți de autorități și așezăminte publice. Asa s'a inaugurat o epocă nouă și pentru „ținutul“ nostru nou, pe care o dorim să fie cât mai prosperă în toate privințele.

Două greșeli de tipar s'au strecurat în numărul nostru dublu 33-34. În fruntea foii, s'a pus data, greșit, *Julie*, în loc de *August*. Iar la pagina 284, la „Informațiuni”, s'a cules „numărului nostru 33—34”, în loc de „numărului nostru 31—32”.

Deci corectăm.

ȘEDINȚA a IV-a:

ținută la 23 Maiu 1938, începând cu orele 17 din zi.

Președinte: Prea Sfinția Sa Părintele Episcop *Dr. Andrei Magieru*.

Secretar: *Dr. Ioan A. Drincu*.

61. Se citește procesul-verbal al ședinței a II-a

și se verifică.

62. Procesul-verbal al ședinței a III-a, nefiind încă redactat, se va verifica de odată cu al ședinței prezente.

63. Urmează raportul general al Consiliului Eparhial, Secția Economică, Nr. 4754/1938 despre gestiunea anului 1937. În numele Comisiunii economice raportorul *Dr. Pompiliu Ciobanu* propune, iar Adunarea Eparhială hotărăște:

Raportul fiind tipărit și distribuit membrilor Adunării Eparhiale, se consideră citit, se ia în general la cunoștință și se va tipări între anexele actelor și debaterilor Adunării Eparhiale (Anexa E.)

64. Intrându-se în desbaterea specială a Raportului general al Consiliului Eparhial, Secția Economică, Nr. 4754 | 1938, acelaș raportor propune în numele Comisiunii Economice, iar Adunarea Eparhială hotărăște:

Se ia cu plăcere la cunoștință că în anul trecut s'a constatat o chibzuită folosire a hanului public, o administrare conștientă a bunurilor parohiale, că s'a insistat mult pentru repararea și îmbunătățirea caselor parohiale și că s'a dispus ca cimitirele și locurile virane să fie îngădite și înfrumusețate. Se constată cu bucurie că măsurile luate referitoare la socoți și bugete au avut efectul dorit, astfel că la 31/III 1938 din 350 de bugete au intrat și au fost aprobate 349, iar din 431 conturi de gestiune ale parohiilor și oficiilor protopopești au intrat 423, astfel că conturile de gestiune s'au încheiat la vreme și au fost înaintate spre aprobare Consiliului Eparhial.

Pentru acest frumos rezultat Adunarea Eparhială exprimă recunoștința sa față de Prea Sfinția Sa Părintele Episcop și votează mulțumită protocolară Consiliului Eparhial.

65. Referitor la punctul 4 din Raportul general al Consiliului Eparhial, Secția Eco-

nomică, Nr. 4754 | 1938, despre tabloul fondurilor și fundațiilor dela parohii, acelaș raportor în numele Comisiunii Economice propune, iar Adunarea Eparhială

il ia la cunoștință cu suma de 12.460.698 Lei.

Prea Sfinția Sa Părintele Episcop menționează cu bucurie că după două decenii am putut să dăm iarăși burse — vre-o 50.000 Lei — lucru care se va permanentiza. S'au activat până acuma fundațiile Goldiș, Mera și altele. Prea Sfinția Sa propune complectarea propunerii Comisiunii privitoare la fonduri și fundațiuni în sensul de a se menține hotărârile anterioare referitoare la investirea fondurilor în realități, iar Adunarea Eparhială hotărăște:

Se menține hotărârea repetată a Adunării Eparhiale privitoare la investirea fondurilor în realități și se dă mai mare latitudine Consiliului Eparhial de a investi în imobile urbane sau rurale.

66. Cu privire la punctul 5 din Raportul general al Consiliului Eparhial, Secția Economică, Nr. 4754 | 1938 despre fondurile de bucate, acelaș raportor propune în numele Comisiunii Economice, iar Adunarea Eparhială

il ia la cunoștință că starea acestor fonduri la 31 Decembrie 1937 este de:

1. Bani în numerar	Lei 471 000.—
2. Edificii în val.	„ 10.000.—
3. Grâu	13.037 Hl. 37 l.
4. Porumb	2.427 Hl. 37 l.

67. Cu privire la punctul 6 din Raportul general al Consiliului Eparhial, Secția Economică, Nr. 4754 | 1938 despre starea fondurilor milelor din parohii la 31 Decembrie 1937 de 834.724 Lei, la punctul 7 despre banii investiți în realități și la punctul 8 despre administrarea averilor, fondurilor și fundațiilor de sub administrarea Consiliului Eparhial, în privința cărora s'a înaintat Raportul special Nr. 4755 | 1938, acelaș raportor în numele Comisiunii Economice propune, iar Adunarea Eparhială

il ia la cunoștință.

68. Cu privire la punctul 9 din Raportul general al Consiliului Eparhial, Secția Economică, Nr. 4754 | 1938 despre despăgubirile parohiilor pentru pierderile suferite cu depunerile dela bănci, acelaș raportor propune în numele Comisiunii Economice, iar Adunarea Eparhială hotărăște:

să fie solicitat Ministerul Finanțelor, Direcțiunea Contabilității cu rentele speciale în suma de 29.899.000 Lei, cari sunt ordonanțate cu adresa Nr. 327.726 din 4 Dec. 1937 să intre în posesiunea noastră cât de curând. Consiliul Eparhial va face demersuri în acest sens.

69. Cu privire la punctul 10 din Raportul general al Consiliului Eparhial, Secția Econo-

mică, Nr. 4754/1938, acelaș raportor propune în numele Comisiunii Economice, iar Adunarea Eparhială hotărăște:

Decretul Regal Nr. 136 publicat în Mon. Of. Nr. 74 din 30 Martie 1938, prin care Sf. Mănăstire Hodoș-Bodrog este înzestrată cu 300 hectare, iar Biserica mănăstirească Lipova cu 100 hectare pădure se ia la cunoștință și Adunarea Eparhială aduce respectuoase mulțumiri Maj. Sale Regelui Carol II pentru această îngrijire părintească ce o poartă Sf. noastre Biserici, precum și Prea Sfințelii Sale Episcopului Andrei pentru munca și stăruința depusă întru realizarea acestui scop.

Consiliul Eparhial este invitat să facă formalitățile legale pentru ca Mănăstirea Hodoș-Bodrog și Lipova să intre în folosință și dreptul de proprietate să fie înscris în cartea funduară.

70. Cu privire la punctul 11 din Raportul general al Consiliului Eparhial, Secția Economică, Nr. 4754/1938 despre via din hotarul comunei Bencec și la punctul 12 despre pădurea Episcopiei din hotarul comunei Milova, acelaș raportor în numele Comisiunii Economice propune, iar Adunarea Eparhială

le ia la cunoștință.

71. Referitor la punctul 13 din Raportul general al Consiliului Eparhial, Secția Economică, Nr. 4754/1938 despre raportul Comisiei emisă de Consiliul Eparhial pentru cercetarea edificiilor eparhiale și vânzarea a lor 4 (patru) case specificate în raport, acelaș raportor în numele Comisiei Economice face următoarea propunere:

Adunarea Eparhială aprobă vânzarea proiectată pe lângă respectarea dispozițiilor regulamentare și cu restricțiunea ca din grădina și parcul Seminarului să nu fie defalcat și vândut nici-un teren. Din prețul de vânzare să se construiască nu un etaj peste edificiul actual al alumneului nou, ci un edificiu din fundament zidit din nou cu două etaje cu locuințe moderne și cu tot confortul pentru profesorii și funcționarii Eparhiei și pentru alți chiriași.

Adunarea Eparhială primește propunerea Comisiunii Economice fără votul pâr. Dr. T. Botiș, care face rezerve cu privire la vânzarea imobilului din Str. Tâmpa Nr. 4, referindu-se la hotărârea Adunării Eparhiale Nr. 99/1883.

72. Referitor la punctul 14 din Raportul general al Consiliului Eparhial, Secția Economică, Nr. 4754/1938 despre gestiunea financiară a organului eparhial „Biserica și Școala”, acelaș raportor propune în numele Comisiunii Economice, iar Adunarea Eparhială

il ia la cunoștință.

73. Cu privire la punctul 15 din Raportul general al Consiliului Eparhial, Secția Econo-

mică, Nr. 4754/1938 despre ajutoare și burse, acelaș raportor propune în numele Comisiunii Economice, iar Adunarea Eparhială

il ia la cunoștință și exprimă mulțumiri Prea Sfințelii Sale Părintelui Episcop Andrei și Administrației Mănăstirii Hodoș-Bodrog, pusă în timpul din urmă în slujba de ajutoare, pentru suma dată ca ajutoare și pentru îmbunătățirile ce s'au făcut la mănăstire.

74. Punctul 16 din Raportul general al Consiliului Eparhial, Secția Economică, Nr. 4754/1938 despre dările eparhiale și punctul 17 despre bilanțul actelor intrate la Secția Economică a Consiliului Eparhial, potrivit propunerii aceluiș raportor făcută în numele Comisiunii Economice, Adunarea Eparhială

le ia la cunoștință.

75. Acelaș raportor al Comisiunii Economice referă asupra raportului special al Consiliului Eparhial, Secția Economică, Nr. 4779/1938 despre gestiunea internatului dela Academia Teologică de pe Anul 1936/1937 și propune, iar Adunarea Eparhială

il ia la cunoștință.

76. Acelaș raportor al Comisiunii Economice referă asupra raportului special al Consiliului Eparhial, Secția Economică, Nr. 4238/1938 în chestiunea fundațiunii Dr. P. Tegle și propune, iar Adunarea Eparhială

primește acest raport special și hotărăște evaluarea imobilului din Timișoara în suma de 2.225.000 Lei.

77. Acelaș raportor al Comisiunii Economice referă asupra raportului Consiliului Eparhial, Secția Economică, Nr. 4781/1938 despre bugetul Academiei teologice și al internatului teologic pe anul 1937/38 și propune, iar Adunarea Eparhială

aprobă bugetul înaintat.

78. Acelaș raportor al Comisiunii Economice referă asupra raportului special al Consiliului Eparhial, Secția Economică Nr. 4780/1938 despre socoata Internatului eparhial de fete pe anul școlar 1936/37 și propune, iar Adunarea Eparhială

aprobă această socoată.

79. Cu privire la raportul special al Consiliului Eparhial, Secția Economică Nr. 1158/1938, cu care se înaintează procesul-verbal de anchetă referitor la ieromonahul Ștefan Lucaciu, acelaș raportor al Comisiunii Economice propune, iar Adunarea Eparhială

il ia la cunoștință acest raport.

80. Cu privire la raportul special al Consiliului Eparhial, Secția Economică Nr. 5004/1938, cu care se înaintează socoțile fondurilor

și fundațiilor administrate de către Consiliul Eparhial, acelaș raportor al Comisiunii Economice propune, iar Adunarea Eparhială

la la cunoștință aceste socoți, dându-se Consiliului Eparhial cuvenita descărcare.

Pentru viitor contabilitatea este invitată a pregăti socoțile de cu vreme, prezentându-le Secției Economice cel puțin cu 8 zile înainte de Adunarea Eparhială.

Raportul cu socoțile se va tipări între anexele actelor și desbaterilor Adunării Eparhiale (Anexa F).

81. Acelaș raportor al Comisiunii Economice referă asupra raportului special al Consiliului Eparhial, Secția Economică Nr. 4777/1938, cu care se înaintează bugetul Consiliului Eparhial pe anul 1938/39 și propune, iar Adunarea Eparhială

aprobă proiectul de buget înaintat așa după cum este alcătuit în ședința secțiilor unite ale Consiliului Eparhial.

82. Acelaș raportor al Comisiunii Economice referă asupra raportului special al Consiliului Eparhial, Secția Economică, Nr. 4783/1938, cu care se înaintează socoțile Sf. Mănăstiri Hodoș-Bodrog pe timpul 1 Ian. 1937 — 31 Martie 1938, și propune, iar Adunarea Eparhială

aprobă raportul și socoțile înaintate.

83. Acelaș raportor al Comisiunii Economice referă asupra raportului special al Consiliului Eparhial, Secția Economică Nr. 3669/3670/1938 despre gestiunea Tipografiei și Librăriei Diecezane pe anul 1937 și propune, iar Adunarea Eparhială

aprobă acest raport și gestiunea a Tipografiei și Librăriei Diecezane pe anul 1937.

84. Acelaș raportor al Comisiunii Economice referă asupra raportului special al Consiliului Eparhial, Secția Economică, Nr. 6801/1937 despre verificarea gestiunii economice a Sf. Mănăstiri Hodoș-Bodrog pe anul 1933 15/IV. 1935 și propune, iar Adunarea Eparhială

la la cunoștință cu aprobare raportul Comisiunii emise din sânul Adunării Eparhiale în anul trecut și prezentat Adunării Eparhiale.

85. Pentru verificarea proceselor-verbale ale ședințelor 3 și 4 Adunarea Eparhială hotărăște să fie convocați în ședință deputații eparhiali cu domiciliul în Arad, împreună cu biroul.

86. Lucrările Adunării Eparhiale fiind terminate, Prea Sfinția Sa Părintele Episcop Andrei mulțumește tuturor raportorilor, biroului, și întregii Adunări Eparhiale pentru adevărata dragoste și neprecupețitul devotament, pe care l-au arătat cu toții față de interesele Sf. no-

stre Biserici și pentru nota de superlitate spirituală, ce a caracterizat lucrările și desbaterile acestei sesiuni. Prea Sfinția Sa Părintele Episcop adresează un duhovnicesc cuvânt aceloră cari din necunoașterea clară a stărilor noastre bisericesti, sau din alte interese, ar înclina spre știrbirea autonomiei noastre bisericesti. Prea Sfinția Sa, între altele spune: „Lumea să nu se pripească cu modificarea legii de organizare bisericască. Unii doresc ca elementul mirean să fie redus, atunci când D-Voastră, mireni, nu ați adus în mijlocul nostru de cât lumină și duh creștinesc. Am fost mulțumit văzând că ați atins și această notă de îngrijorare și mă voi face interpretul acestei idei“. Apoi chiamă asupra tuturor membrilor Adunării Eparhiale binecuvântarea lui Dumnezeu pentru ca Duhul păcii și al armoniei să îi călăuzească și în viitor. Cu acestea P. Sf. Sa Păr. Episcop ridică ședința și declară închisă sesiunea prezentă a Adunării Eparhiale.

87. Dl. Dr. Aurel Ciobanu în numele membrilor Adunării Eparhiale mulțumește Prea Sfinției Sale Părintelui Episcop nu numai pentru dragostea duhovnicească și părintească, cu care a prezidat și condus și de astădată desbaterile Adunării Eparhiale, ci și pentru neobosita muncă, pe care o depune în interesul Sf. noastre Biserici atât aici, în centrul Eparhiei noastre, cât și în București, și în fine mulțumește Consiliului Eparhial pentru întreg ansamblul de lucrări și rapoarte precise și clare prin cari au ușurat lucrările și desbaterile acestei Adunări.

Președinte:
(ss) Andrei
Episcop.

Secretar,
(ss) Dr. Ion A. Drincu

Acest proces-verbal s'a citit și verificat în ședința Comisiunii de verificare ținută în 15 Iunie 1938.

(ss) Mihai Pădărian
(ss) Dr. Iustin Suciu
(ss) Dimitrie Muscan
(ss) Traian Vașianu
(ss) Dr. Nicolae Popovici
(ss) Sava Tr. Seculin
(ss) Dr. Romul Coțoiu
(ss) Dr. Emil Velicu
(ss) Traian Magier
(ss) Dr. Ion A. Drincu
(ss) Dr. Ioan Ursu

Nr. 7060/1938.

Comunicat.

Potrivit legii administrative, promulgată în ziua de 13 August a. c. prin înaltul Decret Regal Nr. 2919/ Monitorul Oficial Nr. 187 din Aug. a. c., cu I. D. R. Nr. 2920 și 2921, a fost numit *Rezident Regal al Ținutului Timiș*, Dl Dr. Alexandru Marla, iar Dl Dr. Gheorghe Ciupe secretar general, intrând ambii în exercițiul funcțiunii în ziua de 15 August c.

Preoșimea Noastră va da tot concursul, printr'o conlucrare efectivă, pentru ca noua așezare administrativă să poată aduce cele mai binefăcătoare roade, spre binele și propășirea acestui Ținut.

Arad, la 18 August 1938.

† Andrei
Episcop.

C. Mogieru
p. secretar consistorial.

Nr. 6690/1938.

Anunț școlar.

Se aduce la cunoștința celor interesați, că petițiunile de primire în Academia Teologică din Arad, pentru anul școlar 1938/39, se vor înainta Consiliului Eparhial ort. rom. din Arad, până la data de 15 Septembrie 1938, anexând în original următoarele acte:

1. Diploma de bacalaureat sau cea de Seminar teologic, sau de Școală normală cu 8 clase.
2. Extras de botez dela oficiul parohial, eliberat în timpul cel mai recent.
3. Certificat medical prin care să se constate integritatea corporală și spirituală a petiționarului.
4. Certificat de moralitate dela oficiul parohial la care aparține petiționarul.
5. Certificat dela preotul locului că știe citi cu litere crile și că are aptitudinile pentru cântări.
6. Certificat despre situația militară, dacă este înrolat.
7. Cel ce cer și sunt primiți ca solvenți vor înainta obligațiunile din partea părinților sau a tutorului, că vor plăti regulat cheltuielile de întreținere obligatorii în internat în cursul anilor de studii.
8. Condițiunile de întreținere în internat sunt: 8000 lei anual, care se plătește în 3 rate anticipative, la Rectorat.

Lei 3000 la înscriere; lei 2500 la 1 Ianuarie 1939 și lei 2500 la 1 Aprilie 1939.

9. Toți studenții sunt obligați a locui în internatul teologic.

10. Nici un student nu poate fi primit în Academie sau la examen, dacă nu este în ordine cu taxele de internat, restante și curente.

La intrare în internat fiecare student va aduce cu sine: 6 cămăși, 6 perechi de subpantaloni, 3 cămăși de noapte, 6 perechi de ciorapi, haine de pat (cearceafuri, plapomă, pernă și covetură de pat), 3 ștergare, 3 șervete, un pahar, o ceașcă, 3 farfurii, plepteni, săpun, perie de dinți, de haine, de ghete, și îmbrăcăminte necesară.

Studenții sunt obligați a-și procura și purta uniforma preoțească (reverenda).

11. Petițiunile se vor timbra legal și se vor scrie cu mâna proprie. Cele netimbrate, ori defectuos înscrise se vor retrimite nerezolvate.

12. Petiționarul să indice domiciliul și poșta ultimă scrisă corect și citeț.

13. Înmatriculările studenților se fac la Rectoratul Academiei, în zilele de 27—29 Septembrie 1938.

Cel întârziat dela termenul înmatriculării pot fi înmatriculați și admiși numai cu aprobarea Consiliului eparhial.

14. Taxele școlare se plătesc la Rectoratul Academiei și sunt de lei 1100 pentru studentul nou, iar pentru cel ce continuă sunt de lei 1000.

Arad, din ședința Consiliului eparhial dela 30 Iulie 1938.

Consiliul eparhial ort. rom. din Arad.

Concurs

de burse pentru studenții Academiei teologice din Arad.

Se publică concurs pentru 15 (cincisprezece) burse à 8.000 (optmii) lei, anual, pentru studenții cari se vor înscrie în anul școlar 1938/39 în cursul prim al Academiei teologice din Arad.

Petiționarii vor înainta cererile până la 1 Septembrie a. c. însoțite de următoarele acte:

1. Diploma de bacalaureat, sau cea de Seminar teologic, sau de Școală normală cu 8 clase.
  2. Extras de botez dela oficiul parohial, eliberat în timpul cel mai recent.
  3. Certificat de moralitate dela oficiul parohial la care aparține petiționarul.
  4. O copie de pe fișa personală a petiționarului, eliberată de Direcțiunea școlii, unde a absolvat.
  5. Certificat medical.
  6. Certificat despre starea materială a părinților.
  7. Certificat despre situația militară, dacă este înrolat.
- Arad, din ședința Consiliului eparhial dela 30 Iulie 1938.

Consiliul eparhial ort. rom. Arad.

Concurse

Pentru ocuparea postului de cantor bisericesc la biserica ort. rom. din Recaș se deschide Concurs, pe lângă următoarea dotațiune și datorințe:

- 1) 8 (opt) jughere pământ arător, de clasa primă (lângă Baga), primite în urma reformei agrare.
- 2) Eventualele venituri dela înmormântări și alte slujbe obvenlende.

Alesul este dator: 1) a instrui elevii școlii primare la răspunsurile liturgice, pe una și două voci. Cel ce vor putea dovedi, că au capacitatea de a înființa cor, vor fi preferați. 2) a învăța pe elevii ceș și din școală să cânte glasurile în stradă, dacă va avea elevi capabili.

3) Dările toate după pământ le suportă alesul. Postul este de a se ocupa la 1. Octom. 1938. Cel ce doresc a concura la ocuparea acestui post să-și înalțeze cererea dimpreună cu toate actele ce le posedă și a se prezenta în sfânta biserică, spre a-și arăta dexteritatea în cant și tipic.

Cererea cu actele se trimite oficiului parohial ort. rom. în Recaș jud. Timiș.

Recaș la 9 VIII 1938.

Consiliul parohial ort. român.

—□—

Conform ordinului Ven. Consiliu Eparhial Nr. —1938 pentru îndeplinirea parohiei din Lucareș se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima apariție în organul oficial „Biserica și Școala”.

Venitele împreunate cu această parohie sunt următoarele:

1. Una sesiune parohială constatătoare din 32 jughere.

2. Stolele legale.

3. Intregirea dela stat.

Casă parohială nu este. Sunt preferiți candidații cari au cvalificațiune învățătorească pentru a îndeplini eventual și postul de învățător din loc. Parohia este de cl. a III-a.

Alesul va suporta toate impozitele după beneficiul său și va catehiza la școala primară fără altă remunerație.

Reflectanții conf. comunicatului Nr. 2334/1938 publicat în „Biserica și Școala” Nr. 14 a. c. vor cere aprobarea prealabilă a P. Sf. Sale Părintelui Episcop Eparhial Andrei pentru a putea concura, iar cererea de concurs cu toate actele o vor înainta Consiliului Eparhial Arad și vor cere aprobarea protopopului pentru a se putea prezenta în parohie înaintea alegătorilor pentru a cânta, respective a officia serviciului religios și a cuvânta.

Lucareț, 8 August 1938.

ss. Ioan Bencecan

preot-preș.

In înțelegere cu: Iosif Goanță, protopop, Recaș.

—□—

ss. Rusalin Coșar

not. cons. par.

2—3

Consiliul parohial ort. român din Jabăr, protopresbiteratul Bellinț, în conformitate cu hotărârea Ven. Consiliu eparhial, No. 4757 | 1938, publică concurs, pentru îndeplinirea parohiei devenită vacantă, prin punerea în retragere a preotului Ioan Nicorescu, cu termen de 30 zile, dela prima publicare în organul oficial „Biserica și Școala”.

Venitele împreunate cu acest post sunt următoarele:

1. Sesiia parohială cu intravilanul și grădina extravilană.

2. Stolele legale.

3. Intregirea salariului preoțesc dela Stat.

4. Casă parohială nu este, deci preotul ales are a se îngriji de locuință.

5. Preotul ales e îndatorat să catehizeze la școala primară de Stat din loc și să predice regulat în sf. biserică.

6. Toate impozitele după sesiia parohială are să le plătească preotul care va fi ales.

Parohia e de clasa I și dela recurențise recere asemenea cvalificație.

Recurenții cu considerare și la comunicatul No. 2334 | 1938, publicat în „Biserica și Școala” din 3 Aprilie a. c. vor cere învoirea prealabilă a P. S. P. Episcop eparhial Andrei, pentru a putea concura; iar cererea de concurs cu toate actele o vor înainta Ven. Consiliu eparhial și vor cere aprobarea protopresbiterului domiciliat în Recaș, pentru a se putea prezenta în parohie, spre a-și arăta dexteritatea în cele rituale și oratorie.

Dat în ședința Consiliului parohial, ținută în Jabăr la 31 Maiu 1938.

Consiliul parohial.

In înțelegere cu: ss. Iosif Goanță protopresbiter.

—□—

2—3

Conform rezoluțiunii Ven. Cons. Ep. Arad, Nr. 4443/1938, se publică concurs, pentru alegerea de preot, la parohia de clasa III, Berindia protopopiatul: Buteni.

I. Venite:

1. Sesiunea parohială, în extensiunea de azi, adecă 8 jughere pământ arabil și 24 pământ din reformă agrară.

2. Stolele legale.

3. Intregirea dotației dela Stat.

4. Locuință în casa parohială, sub renovare.

II. Indatoriri:

1. Preotul ales, va sloji și va predica regulat.

2. Preotul ales, va catehiza regulat, fără altă renumerație.

3. Iși va solvi toata impozitele după sesiia par.

4. Recurenții, vor cere învoirea prealabilă a Prea Sfinției Sale Părintelui Episcop Andrei pentru a putea recurge; iar cererea de concurs adresată Consiliului parohial Berendia, dimpreună cu toate actele, se va înainta Ven. Consiliu Eparhial Arad, și vor cere aprobarea protopopului tractual, pentru a se putea prezenta în parohie la serviciu și înaintea alegătorilor.

Berendia, la 26 Iunie 1938.

ss. Zosim Mihulin

preot-președinte

In înțelegere cu: Ștefan R. Lungu, Protopresbiterul Butenilor.

ss Ioan Lucaci

not. cons. par.

—□—

3—3

Pentru îndeplinirea postului de diacon ceremonial la parohia ortodoxă rămână din Timișoara-Cetate, se publică concurs cu termen de 30 de zile socotite dela prima apariție în organul oficial al Eparhiei, pe lângă următoarele condițiuni:

I. Viitorul diacon l se asigură următoarele venit:

1. Salariul dela Stat.

2. Câte 6000 (șase mii) Lei anual, dela parohiile din Timișoara-Fabrică și Timișoara-Cetate. Contribuția din partea parohiei Timișoara-Fabrică va înceta deodată cu inaugurarea catedralei din Timișoara-Cetate.

3. Stolele legale, după serviciile din parohie, unde va fi învitat.

II. Obligamente:

1. Va servi deocamdată în sfânta biserică din Timișoara-Fabrică, totdeauna când va fi învitat de protopop, sau de preoții locului, precum și la toate serbările naționale și alte serbări oficiale.

2. Va catehiza la școala primară din Timișoara-Cetate, eventual și la alte școli din localitate, unde va fi repartizat de protopopul locului.

3. Recurenților li se cere să albe cvalificațiunea de clasa primă urbană.

4. Cel doritor a compete la acest post, se vor prezenta în vre-o Duminică sau sârbătoare, în sfânta Biserică din Timișoara-Fabrică, spre a-și arăta destoinicia în cântare și oratorie, conformându-se strict Art. 33 din Regulamentul pentru parohii, iar cererile însoțite de anexele necesare, adresate consiliului parohial din Timișoara-Cetate, le vor înainta în termenul concursual Sfinței Episcopii din Arad.

Timișoara-Cetate, din ședința consiliului parohial, ținută la 9 Iunie 1938.

In înțelegere cu Dr. Patrachie Țlucra m. p. Protopopul Timișoril.

—□—

3—3

In conformitate cu rezoluțiunea Ven. Consiliu Eparhial ort. rom. din Arad No. 4737/1938 se publică

concurs cu termen de 30 zile, pentru îndeplinirea parohiilor I. și II. din *Chesinț*, prin alegere.

Parohia I.

VENITE:

1. Una sesiune parohială în extensiunea ei de azi de circa 32 jug. pământ arător și intravilanul parohial.
2. Stolele legale.
3. Intregirea dotației dela stat pe care parohia nu o garantează.
4. Birul uzitat, care se ia în concurs din oficiu.
5. Folosința casei parohiale pentru conducătorul oficiului parohial.

Parohia II.

VENITE:

1. Una sesiune parohială în extensiunea ei de azi, de circa 32 jug. pământ arător și intravilanul parohial.
2. Stolele legale.
3. Intregirea dotației dela stat, pe care parohia nu o garantează.
4. Birul uzitat, care se ia în concurs din oficiu.
5. Pentru preotul al doilea nu este locuință. De locuință se va îngriji nou alesul.

I n d a t o r i r i :

Preoții își vor plăti toate impozitele după beneficiul preoțesc și vor catehiza elevii dela școlile primare fără altă remunerație, își vor îndeplini cu punctualitate îndatoririle, împrenate cu serviciul pastoral și vor predica regulat în Dumineci și sărbători. Concurenții vor cere prealabile învoire a P. Sf. Sale Părintelului Episcop pentru a putea concura.

Cererile de concurs însoțite de documentele necesare se vor înainta în timpul concursului Ven. Consiliu Eparhial din Arad.

Parohiile I. și II. sunt de cl. I. rurală, deci dela recurenți se cere calificarea de cl. I. rurală.

Recurenții cu încuviințarea protopopului și cu respectarea dispozițiilor cuprinse în paragraful 35 din regulamentul pentru întregirea parohiilor, se vor prezenta în sf. Biserică, pentru a servi, a cuvânta și a cânta și pentru a face cunoștința credincioșilor.

Consiliul parohial.

În înțelegere cu *Tratan Cibian*, protopop.

—□—

2—3

Nr. 3576 | 1938.

Pentru îndeplinirea postului de diacon ceremonial la **Catedrala din Arad** se publică concurs cu termen pe 15 Septembrie a. c. Cererile de concurs însoțite de toate certificatele se vor înainta Consiliului Eparhial.

Alesul va beneficia de salariul dela Stat în suma de lei 3350.

Dela reflectanți se cere calificarea pentru parohii de clasa I. (primă).

Arad, din ședința Consiliului eparhial dela 23 August 1938.

† *Andrei*
Episcop

Givulescu
consilier ref. eparhial.

—□—

Nr. 6783/1938.

Onoratul Minister al Cultelor și Arte'or, cu Deciziunea ministerială Nr. 32.833/1938 a recunoscut înființarea următoarelor parohii noi:

În județul Arad:

1. **I. Gh. Duca** (suburbie în orașul Arad),
2. **Iermata neagră**, plasa Chișineu-Criș.
3. **Utveniș** (cu filiile: Zimandul-nou și Zimanducuz).

În județul Timiș-Torontal:

1. **Cărpiniș**, plasa Jimbolea (cu filiile: Ecia mare și Ecia mică).
2. **Grabaț**, plasa Jimbolea (cu filiile: Bulgăruș și Cetat).

Pentru aceste parohii se publică concurs cu termen până la 15 Septembrie 1938. Parohiile sunt de clasa I (primă)

Beneficiile sunt:

1. Salariul dela Stat.
2. Venitul unei sesiuni parohiale reduse, pe timp de cel mult 1 an, având, cel ce va fi înstituit, să plătească și impozitele după acest beneficiu.

De locuință se va îngriji cel instituit.

Cererile de concurs, însoțite de documentele necesare, se vor înainta Consiliului eparhial, Arad.

Arad, din ședința Consiliului eparhial dela 23 August 1938.

† *Andrei*
Episcop.

—□—

Conform ordinului Ven. Consiliu Eparhial No. 6431 | 1938, pentru îndeplinirea parohiei din *Groși*, rămasă vacantă în urma morții preotului Ionichie Bacur se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în organul oficial „Biserica și Școala”.

Venitele împreună cu aceasta parohie sunt:

1. Una sesiune parohială în extinderea ei de astăzi și anume: 30 jugh. pământ arător și fânaț și una grădină în extindere de 3/4 jugh.

2. Stolele legale.

3. Intregirea dela Stat.

4. De casă parohială se va îngriji alesul.

5. Parohia e de *Clasa II-a*, dela recurenți se cere calificarea prescrisă pentru clasa II-a.

Alesul va avea să catehizeze la școala primară din loc fără altă remunerație, și să achite toate impozitele după întreg beneficiul său.

Cererile de concurs, însoțite de actele justificative, adresate Consiliului parohial ort. rom. din Groși, jud. Severin, se vor înainta Consiliului Eparhial ort. rom. din Arad, iar recurenții vor cere învoirea prealabilă a P. Sf. Sale Episcopului Eparhial pentru a putea candida și aprobarea C. Sale Păr. adm. protopopesc pentru a se putea prezenta în parohie înaintea alegătorilor, pentru a cânta, respective a oficiului religios și a cuvânta.

Groși, la 31 Iulie 1938.

pr. Ioan Balint
preș. cons. parohial.

pr. Aurel Hurduban
secretar.

În înțelegere cu: *Pr. Molse Bordoș*, adm. ppesc.

2—3